

BAKALÁROV PRAX NEPOTREBUJE ANI SA S NIMI NEPOČÍTA

JUDR. JÁN PUCHOVSKÝ, PhD.
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA PRÁVNÝCH DEJÍN

Problematika doktorandského štúdia a proces tvorby záverečných prác jednotlivých foriem vysokoškolského štúdia sa dotýkajú nielen prispievateľov do časopisu HISTORIA ET THEORIA IURIS, ale vo vzťahu k procesu výučby a k organizácii štúdia aj popredných pedagógov a predstaviteľov právnických fakúlt na Slovensku. O rozhovor na túto tému sme požiadali prof. h.c. doc. JUDr. Máriu Bujňákovú, CSc. – dekanu Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach.

Optika praxe určite ovplyvňuje aj pohľad učiteľov na pedagogický proces. Aké sú vaše osobné skúsenosti s realizáciou magisterského a doktorandského študijného programu, najmä pokiaľ ide o výsledný produkt absolventov – ich záverečné práce?

Pokiaľ ide o otázku magisterského štúdia a následne záverečných prác, treba podotknúť, že je skutočne na škodu samotného štúdia, ak ho máme predpísané na realizáciu ako prvý a druhý stupeň štúdia. Podotýkam, že v podmienkach právnických fakúlt je to nie najšťastnejšie riešenie, lebo absolventov bakalárov prax vlastne nepotrebuje ani sa s nimi nepočíta. Študenti sa zbytočne zaťažujú tým, že píšú bakalárske práce a následne magisterské, čiže diplomové práce. Určite ako pedagóg by som si vedela predstaviť aj lepšie využitie možnosti vedeckej práce. Nie všetci študenti svoje záverečné práce ako produkt svojho vzdelávania aj ponímajú. Je potrebné konštatovať, že pokiaľ ide o úroveň záverečných prác, táto je vždy vyššia pri diplomových prácach, pretože študent už pracuje s literatúrou a má aj určité poznatky, ktoré zúročí pri spracovaní diplomovej práce. Na druhej strane, aj bakalárske, aj diplomové práce sú hodnotené ako záverečné práce a ich úroveň vždy závisí od konkrétneho študenta, ale je potrebné skonštatovať, že aj od konzultanta, pretože študent nemá dostatočné znalosti z písania záverečných prác. V budúcnosti bude nevyhnutné vrátiť sa k študentskej vedeckej a odbornej čin-

nosti (ŠVOČ), ktorá bola východiskom najmä pre tých študentov, čo mali záujem o vedeckú prácu. Môj názor na záverečné práce je predovšetkým v možnosti písania jednej záverečnej práce, čo by bolo vhodné pri spojení prvého a druhého stupňa štúdia, o čo sa právnické fakulty už dlhší čas zatiaľ beznádejne usilujú.

Pri posudzovaní vysokej školy a jej pracovísk je neodmysliteľnou súčasťou hodnotenia úroveň doktorandského študijného programu. Aká je v tomto smere situácia na Právnickej fakulte UPJŠ v Košiciach?

Právnická fakulta UPJŠ v tomto vzdelávaní v poslednom období dosiahla pekné výsledky. Je potrebné skonštatovať, že pokiaľ ide o internú formu štúdia, o túto formu je na fakulte veľký záujem a nepostačujú ani miesta prideľované z úrovne univerzity. Jednotlivé odbory štúdia majú okrem interných doktorandov aj externých a tu je potrebné podotknúť, že v prevažnej miere ide o veľmi úspešných absolventov fakulty, ktorí často využívajú túto možnosť bezprostredne po ukončení magisterského štúdia. Pokiaľ ide o celkový počet doktorandov, podľa stavu k 1. 11. 2010 je ich 113, čo, myslím si, je na počet učiteľov našej fakulty skutočne veľmi pekné číslo. V dennej forme štúdia máme 35 doktorandov, v externej forme 78 doktorandov. Fakulta má akreditáciu v odboroch teória a dejiny štátu a práva, trestné právo, obchodné a finančné právo a občianske právo. O solídnej situácii v oblasti doktorandského štúdia svedčí aj počet úspešných absolventov v posledných rokoch. Pred dvomi rokmi skončili siedmi, vlani štrnásť a do novembra tohto roku deväť. Som presvedčená, že aj tieto čísla hovoria o stúpajúcom záujme o doktorandské štúdium, ktoré sa uskutočňuje v kreditovej forme štúdia podľa študijného programu. Ten je rozdelený na štyri časti, a to študijnú časť, vedeckú časť, časť týkajúcu sa pedagogickej činnosti a iné. Dôraz kladieme najmä na vedeckú časť, kde je možnosť získavania kreditov aj za publikovanie a vystúpenia na konferenciách. Nutnou podmienkou na obhajobu dizertačnej práce sú práve aj publikované výstupy a zapojenie doktorandov do programov VEGA, KEGA, VVGS, APVV a pod.

V oblasti práva dôležitou súčasťou kvality výskumnej činnosti fakulty je – popri publikovaní článkov v niektorom časopise, ktorý je evidovaný v medzinárodnej profesijnej databáze, alebo v renomovanom časopise na národnej úrovni – aj prezentácia vo vedeckom časopise mimo kategórie A alebo B. Ako sa darí na vašej fakulte plniť toto kritérium?

Pokiaľ ide o publikačnú činnosť a prezentácie vo vedeckom časopise mimo kategórie A a B, fakulta má v tejto oblasti veľmi dobre výsledky, a práve publikovanie vo vedeckých časopisoch pomáha zvyšovať počty publikácií

učiteľov a doktorandov fakulty. Možnože stojí za úvahu opätovne sa uchádzať o zaradenie Právneho obzoru medzi karentované časopisy, aby sa tým zvýšila možnosť publikovania v časopisoch tejto kategórie, ktoré sú pre právnikov obmedzené. V tomto roku oproti minulému roku na našej fakulte bol nárast publikačnej činnosti k 1. 10. 2010 o 60 %, čo považujeme za úspech.

Vedenie projektu KEGA – HTI ponúklo možnosť prezentácie na stránkach časopisu HISTORIA ET THEORIA IURIS aj mladým právnym vedcom z vašej fakulty. Tí ju úspešne využívajú. Akým spôsobom im môže byť podľa vás užitočná ich participácia na tvorbe tohto modelového vedeckého časopisu?

Veľmi si vážime možnosť prezentácie na stránkach časopisu HISTORIA ET THEORIA IURIS našim mladým právnym vedcom. Som presvedčená, že každá možnosť publikovania výstupov týchto mladých právnych vedcov v odbornej tlači ich posúva o stupeň vyššie. Naši mladí adeпти vedy túto možnosť aj veľmi využívajú a je potrebné aj do budúcnosti vytvoriť možno aj lepšie ekonomické podmienky a motivovať tak mladých adeptov vedy k publikačným aktivitám. Opakujem ešte raz – veľmi pozitívne to ovplyvňuje ich odborný rast.